

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto: Puhtaan teollisuuden ohjelma

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto: Puhtaan teollisuuden ohjelma (E 15/2025 vp): Asia on saapunut maa- ja metsätalousvaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Leila Vilhunen, työ- ja elinkeinoministeriö
- erityisasiantuntija Joel Järvinen, maa- ja metsätalousministeriö
- erikoistutkija Esa-Jussi Viitala, Luonnonvarakeskus
- toimitusjohtaja Harri Laurikka, Bioenergia ry
- energia-asiantuntija Anssi Kainulainen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- energia- ja päästökauppa-asiantuntija Heikki Vierimaa, Metsäteollisuus ry
- toimitusjohtaja Anni Mikkonen, Suomen uusiutuvat ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Metsäbiotalouden tiedepaneeli
- Energiateollisuus ry
- Sahateollisuus ry
- Suomen Biokierto ja Biokaasu ry
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf
- Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Ehdotus

Komissio antoi tiedonannon EU:n puhtaan teollisuuden ohjelma: yhteinen tiekartta kohti kilpailukykyä ja vähähiilistymistä 26.2.2025 (COM (2025) 85 final).

Valiokunnan lausunto MmVL 13/2025 vp

Puhtaan teollisuuden ohjelman tavoitteena on luoda perustaa EU:n kilpailukyvyille ja vähähiilistymiselle ja ratkaista kootusti ilmastokriisiin, kilpailukykyyn ja taloudelliseen resilienssiin liittyviä haasteita. Vähähiilistymiseen tähtäävä politiikka nähdään tehokkaana kasvun ajurina, kun siihen yhdistetään teollisuus- kilpailu-, talous- ja kauppapolitiikan keinovalikoimat. Ohjelman keskiössä ovat erityisesti energiantensiivinen teollisuus, clean tech ja kiertotalous.

Puhtaan teollisuuden ohjelma jakaantuu kuuteen osa-alueeseen

1. Kohtuuhintainen energia
2. Puhtaiden tuotteiden tarjonnan ja kysynnän edistäminen
3. Julkiset ja yksityiset investoinnit sekä niiden rahoittaminen
4. Kiertotalous: pääsy materiaaleihin ja resursseihin.
5. Globaalit markkinat ja kansainväliset kumppanuudet
6. Osaaminen ja työpaikat

Teollisuuden sektorikohtaisista toimenpidesuunnitelmista ohjelmassa mainitaan autoteollisuus, metalli/terästeollisuus, kemianteollisuus, kestävä liikenne ja biotalousstrategia.

Puhtaan teollisuuden ohjelma ei sisällä yksittäisten ehdotusten yksityiskohtia. Varsinaisiin ehdotuksiin otetaan kantaa, kun komissio on antanut ehdotukset

Valtioneuvoston kanta

Suomen kantoja puhtaan teollisuuden ohjelman kattamiin politiikkoihin on aiemmin määritetty erityisesti hallituksen EU-avaintavoitteissa (E 58/2023 vp) sekä E-kirjelmässä komission kilpailukykykompassista (E 8/2025 vp).

Suomen lähtökohtana on teknologianeutraali lähestymistapa, jossa puhdas siirtymä toteutetaan markkinaehtoisesti ja kustannustehokkaasti luoden EU:lle selkeää kilpailuetua. (E 58/2023 vp)

Suomi pitää tärkeänä, että kauppapolitiikan, taloudellisen turvallisuuden toimenpiteiden, innovaatioiden ja kansainvälisten kumppanuuksien avulla vahvistetaan eurooppalaisen teollisuuden kilpailukykyä.

Suomi korostaa, että johdonmukainen ja pitkäjänteinen EU:n ilmastopolitiikka luo pohjan tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittaville merkittävillä ja oikea-aikaisilla investoinneille sekä teknologioiden kehittämiseksi. Lisäksi sillä voidaan edistää myös EU:n kriisivarautumista ja resilienssiä. (E 49/2023 vp) Suomi tukee komission ehdotusta asettaa EU:lle vuodelle 2040 90 %:n nettopäästövähennystavoite, joka kattaa sekä päästöt että poistumat. (E 10/2024 vp) Samalla Suomi korostaa, että tavoitteen toimeenpanon pääpainon tulisi olla kustannustehokkaissa päästövähennyksissä ja että tavoitetta toimeenpaneavassa lainsäädännössä olisi huomioitava maankäyttösektorin ny-

Valiokunnan lausunto MmVL 13/2025 vp

kytilanne ja epävarmuudet. Tavoitteen toimeenpanossa olisi huomioitava myös maatalouden haasteet ja sen ensisijainen ruoantuotantotehtävä. Suomi korostaa, että 2040 ilmastotavoitteen toimenpanon mahdollistavan toimintaympäristön tulisi yhdessä EU:n vuoden 2030 jälkeisen ilmasto- ja energia-arkkitehtuurin kanssa muodostaa kokonaisuus, joka perustuu markkinatalouden mekanismien hyödyntämiselle sekä tehokkaalle ja ennakoitavalle sääntelylle. Tämä ohjaisi tekemään ilmastotavoitteiden edellyttämät investoinnit ja päästövähennykset kustannustehokkaasti. (E 10/2024 vp).

Suomi kannattaa komission tavoitetta tehdä EU:sta kiertotalouden johtava alue vuoteen 2030 mennessä. Tavoite tukee niin teollisuuspolitiikan uudistamista kuin ilmastomuutoksen, luontokadon ja saastumisen aiheuttamien haasteiden ratkaisemista.

Suomi katsoo, että uudistettavassa biotalousstrategiassa päätavoitteena tulisi olla EU:n kilpailukyvyyn vahvistaminen biotaloudessa. Suomi korostaa biotalouden arvonlisän nostamista korkean arvonlisän tuotteiden ja palveluiden tuottamisella kestäväällä tavalla ottaen huomioon myös EU:n energiaomavaraisuus ja energian huolto- ja toimitusvarmuus.

Suomi pitää tärkeänä, että uudistetussa biotalousstrategiassa korostettaisiin biotalouden tunnistamista horisontaalisesti eri ohjaukskeinoissa ja pyrittäisiin kestävää biotaloutta vauhdittavaan politiikkakoherenssiin.

EU:n resilienssin vahvistamiseksi biotaloudessa tarvitaan investointeja uudistuvaan biotuotantoon, sivuvirtojen ja biojätteen hyödyntämiseen sekä resurssitehokkuuden ja kiertotalousratkaisujen edistämiseen. Suomi pitää tarpeellisena vahvistaa sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävä biomassan ja biopohjaisten tuotteiden tuotantoa myös kasvavan kysynnän tilanteessa. Tämä edellyttää selkeää ja markkinoille pääsyä kannustavaa sääntelyä, ja tasapuolisia vaikutusarviointeja sekä nopeampia hyväksymismenettelyjä biopohjaisille ja biotekniikan avulla tuotetuille tuotteille.

Suomi pitää tarpeellisena meri- ja lentoliikenteen kestävien polttoaineiden tuotannon, käytön ja infrastruktuurin edistämistä. Suomi pitää hyvänä, että ajoneuvojen sähkölatausinfra kehittämissuunnitelmiin kiinnitetään huomioita. Samalla on tärkeää varmistaa kannusteet erityisesti raskaan liikenteen puhtaan siirtymän edellyttämälle laajan puhtaiden käyttövoimien valikoiman, niitä käyttävien ajoneuvojen sekä jakeluinfra kehittämiselle.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Yleistä EU:n puhtaan teollisuuden ohjelmasta

Komission tiedonannon mukaan puhtaan teollisuuden ohjelman tavoitteena on luoda perustaa EU:n kilpailukyvyille ja vähähiilistymiselle ja ratkaista kootusti ilmastokriisiin, kilpailukykyyn ja taloudelliseen resilienssiin liittyviä haasteita. Puhtaan teollisuuden ohjelma liittyy näin ollen läheisesti komission tiedonantoon EU:n kilpailukykykompassista, jota koskevasta valtioneuvoston selonteosta (E 8/2025 vp) maa- ja metsätalousvaliokunta lausuu erikseen. Komission puhtaan teollisuuden ohjelma jakaantuu kuuteen osa-alueeseen, joista erityisesti kohtuuhintaista energiaa

Valiokunnan lausunto MmVL 13/2025 vp

ja kiertotaloutta koskevat osa-alueet ovat maa- ja metsätalousvaliokunnan toimialan kannalta merkityksellisiä.

Valtioneuvoston kannassa tuetaan komission ehdotusta asettaa EU:lle 90 prosentin nettopäästövähennystavoite vuodelle 2040. Samalla kannassa korostetaan, että tavoitteen toimeenpanon pääpainon tulisi olla kustannustehokkaissa päästövähennyksissä ja että tavoitetta toimeenpaneavassa lainsäädännössä olisi huomioitava maankäyttösektorin nykytilanne ja epävarmuudet. Maankäyttösektorin päästöjen määrittelyssä on tärkeää käyttää samoja menettelyjä koko EU-alueella. Tavoitteen toimeenpanossa on myös otettava huomioon maatalouden haasteet ja sen ensisijainen ruoantuotantotehtävä. Maa- ja metsätalousvaliokunta korostaa EU:n ilmastopolitiikan yleisinä lähtökohtina fossiilisten hiilidioksidipäästöjen vähentämisen ensisijaisuutta, ilmastotoimien toteuttamista taloudellisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja alueellisesti kestäväällä ja oikeudenmukaisella tavalla sekä kustannustehokkuuden ja hiilivuotoriskin huomioon ottamista.

Kohtuuhintainen energia

Keskimääräinen energianhinta on EU:ssa korkeampi kuin kauppakumppaneilla. Syynä tähän on erityisesti Euroopan riippuvuus fossiilisista tuontipolttoaineista. EU:n energiajärjestelmä perustui vielä vuonna 2022 lähes 70-prosenttisesti fossiiliseen energiaan. Uusiutuvan energian osuuden kasvattamiseksi EU:ssa on jo tehty toimia muun muassa lupamenettelyiden nopeuttamiseksi. Komission tavoitteena oleva EU:n riippuvuuden vähentäminen fossiilisten polttoaineiden tuonnista vahvistaa EU:n strategista autonomiaa ja kokonaisturvallisuutta. Maa- ja metsätalousvaliokunta toteaa, että maataloustuotannon riskit ja uhat ovat nykyisin pitkälti yhtäläisiä muiden tuotanto- ja palveluketjujen kanssa. Näin ollen toimet, joita tehdään esimerkiksi energianhinnan kohtuullistamiseksi sekä energian huoltovarmuuden ja saatavuuden ja energiainfrastruktuurin kehittämiseksi edesauttavat myös maatalouden kilpailukykyä.

Metsä- ja sahateollisuuden kilpailukyvyn kannalta on olennaista, että myös prosessin sivuvirroille, kuten purulle ja kuorelle, on kysyntää. Tällä hetkellä energiakäyttö on sivuvirtojen suurin käyttökohde. Valiokunta katsoo, että tämä sivuvirtojen hyödyntäminen on sekä taloudellisesti että ekologisesti tarkoituksenmukaista, ja sen tulee siksi olla mahdollista jatkossakin. Metsien hoitorästejä pienentämällä saadaan kasvatettua parempilaatuista tukkipuuta ja huolehditaan samalla metsäteollisuuden raaka-aineen saatavuudesta. Metsätalouden ja -teollisuuden sivuvirtojen poltossa muodostuva, talteen otettava sekä varastoitava tai hyötykäytettävä hiilidioksidi tarjoaa myös kustannustehokkaan tavan päästä EU:n tavoittelemaan negatiiviseen tekniseen hiilinieluun ja mahdollistaa ei-fossiilisen kemianteollisuuden. VTT:n ja Luken tuoreen selvityksen mukaan hiilidioksidin hyötykäyttö eli talteen otetun hiilidioksidin sisältämän hiilen jatkojalostaminen uusiutuvan vedyn kanssa tuotteiksi voi luoda merkittävää arvonlisää metsäsektorille. Maa- ja metsätalousvaliokunta pitää tärkeänä, että EU-sääntelyä kehitettäessä otetaan huomioon nämä edellä kuvatut metsäsektorin tarpeet ja mahdollisuudet.

Kiertotalous ja ravinteiden kierrätys

Komission tavoitteena on tehdä EU:sta kiertotalouden johtava alue vuoteen 2030 mennessä. Kiertotalouden periaatteita noudattava biotalous lisää toiminnan resurssitehokkuutta ja mahdollistaa luonnonvarojen kestävästä käytön. Puhtaan teollisuuden ohjelmassa nostetaan EU:n ympä-

Valiokunnan lausunto MmVL 13/2025 vp

ristötavoitteista esiin ilmastomuutoksen hillintä ja kiertotalous. Useat kiertotalouden ratkaisut voivat edistää myös muita EU:n ympäristötavoitteita, kuten ilmastomuutokseen sopeutumista, vesivarojen kestävästä käytöstä, saastumisen ehkäisyä sekä biodiversiteetin ja ekosysteemien suojelua. Maa- ja metsätalousvaliokunta korostaa, että Suomessa laajat biologiset luonnonvarat yhdistettynä korkeaan teknologiseen osaamiseen antavat hyvät mahdollisuudet uusien kiertotalousratkaisujen kehittämiseen.

Valiokunta pitää valtioneuvoston kannan mukaisesti tärkeänä, että tiedonannossa nostetaan esille ravinteiden kierrätys niin kiertotalouden, huoltovarmuuden kuin turvallisuuden näkökulmasta. Kotimainen lannoitteiden tuotanto, mukaan lukien vähähiiliset lannoitteet ja kierrätysravinteista peräisin olevat lannoitteet, vähentävät riippuvuutta lannoitteiden tuonnista, edistävät kiertotalouden liiketoimintamalleja sekä alentavat mahdollisesti viljelijöiden kustannuksia. Kierrätyslannoitteiden kehittäminen ja tuotannon edistäminen sekä kannattavien kierrätyslannoitteiden markkinoiden synnyttäminen ovat tärkeitä myös strategisten riippuvuuksien vähentämisen näkökulmasta. Lannoiteomavaraisuus turvaa myös ruuantuotannon huoltovarmuutta varmistamalla lannoituspanosten saatavuutta ja tasaamalla hintaheilahteluja. Vasta kehityksessä olevat kierrätysravinnemarkkinat tarvitsevat toteutuakseen vakaan ja ennakoitavan toimintaympäristön. Maa- ja metsätalousvaliokunta pitää tärkeänä, että EU-sääntelyä kehitetään siten, että sääntelystä kierrätysravinteiden lannoitekäytölle aiheutuvia esteitä pyritään poistamaan.

Biotalousstrategian valmistelu

Puhtaan teollisuuden ohjelmassa EU:n biotalousstrategia mainitaan yhtenä sektorikohtaisista toimenpidesuunnitelmista. EU:n biotalousstrategian päätavoitteena tulee olla EU:n kilpailukyvyyn vahvistaminen. Kansallisen biotalousstrategian mukaisesti myös EU:n biotalousstrategiassa tulisi korostaa biotalouden arvonlisän kasvattamisen merkitystä. Biotalousstrategian merkitys kasvaa entisestään ilmastonmuutoksen edetessä ja EU-alueen huoltovarmuuden korostuessa ruokaturva- ja energiakriiseissä. Suomessa biotaloudella on keskeinen merkitys ruokaturvan ja omavaraisuuden lisäämisen kannalta, ja maa- ja metsätalousvaliokunta onkin aikaisemmissa lausunnoissaan korostanut, että EU:n biotalousstrategian päivityksessä tulee tavoitteena olla myös kansallisen huoltovarmuuden parantaminen (MmVL 3/2023 vp — E 99/2018 vp).

Biotalousstrategian merkitys huoltovarmuudelle kytkeytyy myös puhtaan teollisuuden ohjelman tavoitteeseen luoda edelläkävijämarkkinoita uusille kestäville tuotteille muun muassa tarkistamalla julkisten hankintojen lainsäädäntöä. Maa- ja metsätalousvaliokunta toteaa aikaisempiin lausuntoihinsa viitaten, että puurakentamisen osuuden lisäämiseen voidaan valiokunnan näkemyksen mukaan kannustaa erityisesti julkisessa rakentamisessa sovellettavien menettelyiden avulla (ks. MmVL 8/2022 vp — HE 27/2022 vp). Metsäteollisuuden tuotteet tehdään jo nyt valtaosin eurooppalaisista raaka-aineista ja tuotteet kulutetaan sekä kierrätetään pääosin Euroopassa. Puurakentamisen osuuden lisääminen ja sen edistäminen julkisilla hankinnoilla on näin ollen linjassa eurooppalaisten tuotteiden suosimisen kanssa. Lisäämällä puurakentamista kasvatetaan myös biotalouden arvonlisää ja luodaan ilmastopäästöjen vähentämisen kannalta tärkeitä teknisiä hiilinieluita ja hiilivarastoja.

Metsiin kohdistuu usein keskenään ristiriitaisia vaatimuksia aiheuttaen haasteita metsien eri käyttömuotojen yhteensovittamisessa erityisesti hiilinielujen vahvistamisen, metsien suojelun lisää-

Valiokunnan lausunto MmVL 13/2025 vp

misen ja puuraaka-aineen tuotannon ja käytön välillä. Maa- ja metsätalousvaliokunta pitää tärkeänä, ettei EU-sääntelyllä vaikeuteta puun saatavuutta teollisuudessa, vaan parannetaan metsien kasvua Euroopassa. Muutoin riskinä on metsänhakkuiden lisääntyminen Euroopan ulkopuolisissa maissa. Valtioneuvoston kannan mukaan biotalouden tunnistaminen horisontaalisesti eri ohjaukeinoissa on tarpeen kestävä biotaloutta vauhdittavan politiikkakoherenssin saavuttamiseksi. Säännösehdotusten vaikutusarvioinneissa on tärkeää tarkastella ehdotetun sääntelyn vaikutuksia riittävän pitkällä aikavälillä sekä ottaa huomioon alueelliset erot maankäytössä ja biopohjaisen raaka-aineiden käytössä.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Maa- ja metsätalousvaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Helsingissä 15.5.2025

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

varapuheenjohtaja Anne Kalmari kesk

jäsen Tiina Elo vihr

jäsen Ritva Elomaa ps

jäsen Veronika Honkasalo vas

jäsen Janne Jukkola kok

jäsen Antti Kangas ps

jäsen Teemu Kinnari kok

jäsen Milla Lahdenperä kok

jäsen Anders Norrback r (osittain)

jäsen Piritta Rantanen sd

jäsen Timo Suhonen sd

jäsen Eerikki Viljanen kesk

jäsen Peter Östman kd (osittain)

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuire Taina

Valiokunnan lausunto MmVL 13/2025 vp

Eriävä mielipide

Perustelut

Yleistä

Teollisuuden vihreä siirtymä on välttämätön EU:n ilmastotavoitteiden kannalta, ja se tulee tehdä luontoa ja oikeudenmukaisuutta kunnioittaen. Komission tiedonanto on tarpeellinen ja oikean suuntainen, mutta toisin kuin maa- ja metsätalousvaliokunta, emme voi monilta osin yhtyä valtioneuvoston kantaan.

Puhtaan teollisuuden ohjelma kytkeytyy läheisesti EU:n kilpailukykykompassiin. Ohjelmien tavoitteena on luoda perustaa EU:n kilpailukyvyille ja vähähiilistymiselle sekä ratkaista kootusti ilmastokriisiin ja kilpailukykyyn liittyviä haasteita, muun muassa keventämällä yritysten hallinnollista taakkaa. Nähdäksemme hallituksen EU-politiikka nakertaa sellaista pitkäjänteistä ja johdonmukaista sääntely-ympäristöä, jota vihreän siirtymän tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittaville investoinneille sekä teknologioiden kehittämiseksi vaaditaan, ajamalla EU:ssa hiljattain hyväksytyt, hyvin keskeisen ympäristö- ja vastuullisuuslainsäädännön purkamista. Näin hallitus kurittaa sellaisia vastuullisia suomalaisia yrityksiä, jotka ovat jo mukauttaneet toimintaansa uusia vaatimuksia vastaaviksi. Yrityksiä koskevan ilmasto- ja ympäristösääntelyn purkamiseen taikka vapaaehtoiseksi tekemiseen liittyy merkittäviä riskejä ympäristön kannalta, eikä tämä katsoaksemme ole linjassa teollisuuden aidosti vihreän siirtymän kanssa.

Kohtuuhintainen energia

Emme voi yhtyä valtioneuvoston kantaan, jonka mukaan energiatehokkuustavoitteiden tulisi ensisijaisesti palvella päästöjen vähentämistä kulutuksen rajoittamisen sijaan. Energian kulutuksen vähentäminen on olennainen osa teollisuuden siirtymää. Päästöjen ja kulutuksen vähentämistä tulee edistää joustavasti ja rinnakkain.

Metsäteollisuuden osalta valiokunnan lausunnossa painotetaan teknisten hiilinielujen merkitystä mutta ei huomioida, että nämä ovat vasta keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä varteenotettavia ratkaisuja. Samaan aikaan maankäyttösektorin hiilinielu on romahtanut, eikä hallitus ole ryhtynyt toimiin tilanteen korjaamiseksi. Maa- ja metsätalousvaliokunta pitää tärkeänä, ettei ”EU-sääntelyllä vaikeuteta puun saatavuutta teollisuudessa, vaan parannetaan metsien kasvua Euroopassa”. Yhdymme siihen, että metsien kasvua Euroopassa ja Suomessa on parannettava. Puun kasvun lisäksi on kuitenkin edistettävä myös metsäluonnon monimuotoisuutta ja hiilinielujen elpymistä. On myös huomattava, että hakkuiden vähentäminen on nopein ja vaikuttavin keino maankäyttösektorin hiilinielujen vahvistamiseen. Tällä saattaa olla tiettyjä, välttämättömiä seurauksia metsäteollisuuteen päätyvän raaka-aineen määrille, mutta tämä vaikutus olisi kompensoitavissa muun muassa puutuotteiden jalostusastetta nostamalla. Metsäbiomassaa ei nykyisellään rajata riittävän vahvasti tosiasiallisesti kestäviin jakeisiin, ja paljon jalostuskelpoista puuta päätyy suoraan energiakäyttöön. Biomassaa poltetaan Suomessa liikaa energiaksi suhteessa muihin, kestävämpiin käyttötarkoituksiin.

Valiokunnan lausunto MmVL 13/2025 vp
Eriävä mielipide

Valiokuntakin toteaa, että metsiin kohdistuu keskenään ristiriitaisia vaatimuksia metsien eri käyttömuotojen ja hiilinielujen vahvistamisen osalta. Luonnonsuojelu ja ilmastokriisin ratkaiseminen ovat kuitenkin nähdäksemme sellaisia ihmiskuntaa koskevia eksistentiaalisia kriisejä, joihin on ensisijaisesti vastattava.

Kiertotalous ja biotalousstrategia

Maa- ja metsätalousvaliokunta kannattaa valtioneuvoston tavoin komission tiedonannon tavoitetta tehdä EU:sta kiertotalouden johtava alue vuoteen 2030 mennessä. Vaikka olemme lähtökohdaisesti samaa mieltä, asiantuntijalausunnoissa esitettyjen näkemysten mukaan tavoite ei itse asiassa ole kovin kunnianhimoinen, sillä EU on jo nyt kiertotalouden johtava toimija. Kunnianhimon tasoa olisi näin ollen syytä kasvattaa.

Samalla hallituksen tulee huolehtia, että kiertotalouden edistäminen ei johda heikentyneeseen kemikaaliturvallisuuteen ihmisille ja ympäristölle. Biotalous osalta Suomen kantaa tulisi tarkentaa siten, että biotaloutta edistetään vain luonnon kantokyvyn rajoissa. Biotalous tulee perustua luonnonvarojen kestäväan käyttöön, sillä ilman reunaehtojen asettamista se voi pahentaa ilmastokriisiä, luontokatoa ja hidastaa vesistöjen hyvän tilan saavuttamista.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että suuri valiokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 15.5.2025

Veronika Honkasalo vas
Tiina Elo vihr